

Hur gick det med miljömålsåtgärderna?

Miljömålsuppföljningsrapport 2017

Innehållsförteckning

Omvärldsbevakning	
Från globalt till lokalt	4
Överblick av resultat	
Aktuella åtgärder 2017	10
Övergripande analys av resultat	
Aktuella åtgärder 2017	12
Miljöbarometern	
Ett visuellt verktyg	14
Resultat på nämndnivå	
Kommunstyrelsen	16
Byggnadsnämnden	20
Barn- och utbildningsnämnden	22
Kultur- och fritidsnämnden	24
Miljönämnden	28
Socialnämnden	32
Tekniska nämnden	34
Uppföljningsplan	38

Författare och layoutansvarig är Ida Sigvardsson, miljöstrateg i Hörby kommun. Medförfattare och illustrationer av Selina Malik.

Omvärldsbevakning

Från globalt till lokalt

Globala mål för hållbar utveckling och Agenda 2030

De globala målen och Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna, uppnå jämställdhet och egenmakt för kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser.

De globala målen är integrerade och odelbara (dvs. de går inte att separera från varandra) och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Det nationella genomförandet inkluderar kommuner och landsting likaså statliga myndigheter och Regeringskansliet. Hur de globala målen uppnås beror också på engagemanget från andra aktörer såsom frivilligorganisationer, näringsliv, fackliga organisationer och akademi.

Genom de globala målen och Agenda 2030 för hållbar utveckling har världens länder åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 till år 2030:

- utrota fattigdomen och hungern överallt
- bekämpa ojämlikheter inom och mellan länder
- bygga fredliga, rättvisa och inkluderande samhällen
- skydda de mänskliga rättigheterna och främja jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt
- säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser

I Sverige är alla statsråd i regeringen ansvariga för genomförandet av Agenda 2030 inom sina respektive ansvarsområden.

De nationella miljö kvalitetsmålen

Miljö kvalitetsmålen beskriver det miljö tillstånd i Sverige som arbetet med miljön skall leda till. Inom miljö arbete är hållbarhet ett nyckelord och en övergripande målsättning för samhällsutvecklingen idag. För att uppnå ett hållbart samhälle måste ekonomisk utveckling, social välfärd och gemenskap förenas med ett gott miljö tillstånd.

Regionala målsättningar och åtgärder

Länsstyrelsen har en samordnande och övergripande roll som regional myndighet i arbetet med miljö målen. I sin samordnande roll har Länsstyrelsen dialog med kommuner, näringsliv, frivilligorganisationer samt andra aktörer. Länsstyrelsen behandlar frågor om regional utveckling och infrastruktur som har nära samband med miljö- och planeringsfrågor. Detta sker i samarbete med kommuner och regionförbund.

Länsstyrelsen arbetar även med indikatorer samt uppföljning av åtgärder. De regionala miljö målen

Miljö kvalitetsmålen syfte är att:

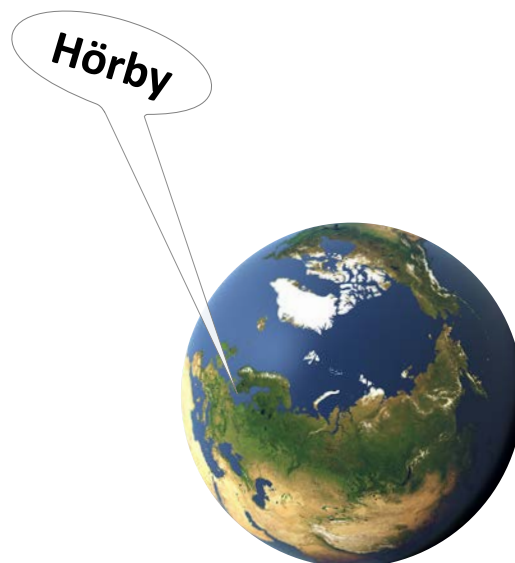
- Främja människors hälsa
- Värna den biologiska mångfalden och naturmiljön
- Ta till vara kulturmiljön och de kulturhistoriska värdena
- Bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga
- Trygga en god hushållning med naturresurserna

revideras och aktualiseras ständigt, bland annat på grund av förändringar på nationell nivå, för att målsättningsdatum har passerats eller för att det funnits behov av ändringar i målformuleringarna.

Generationsmålet

”Det övergripande målet för miljö politiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljö problemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

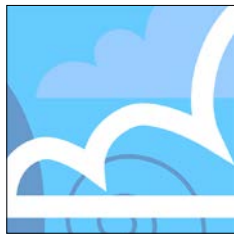
Generationsmålet är ett inriktningsmål som anger den politiska inställningen för den samhällsomställning som behöver ske inom en generation för att miljö kvalitetsmålen ska uppnås. Som inriktningsmål ska generationsmålet ge miljö politiken vägledning om de värden som ska skyddas och den samhällsanpassning som krävs för att önskad miljö kvalitet ska kunna uppnås.

1 Begränsad klimatpåverkan

"Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras."

2 Frisk luft

"Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas."

3 Bara naturlig försurning

"De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska heller inte öka korrosionshastigheten i markförlagda tekniska material, vattenlednings-system, arkeologiska föremål och hällristningar."

4 Giftfri miljö

"Förekomsten av ämnen i miljön som har skapats i eller utvunnits av sambället ska inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Halterna av naturfrämmande ämnen är nära noll och deras påverkan på människors hälsa och ekosystemen är försumbar. Halterna av naturligt förekommande ämnen är nära bakgrundsnivåerna."

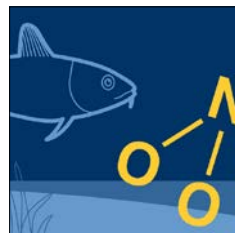
5 Skyddande ozonskikt

"Ozonskiktet ska utvecklas så att det långsiktigt ger skydd mot skadlig UV-strålning."

6 Säker strålmiljö

"Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning."

7 Ingen övergödning

"Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten."

8 Levande sjöar och vattendrag

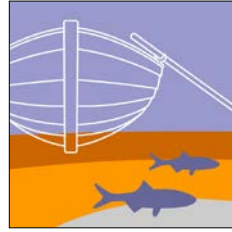
"Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kultur-miljövärden samt landskapets ekologiska och vattenbushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas."

Illustrationer av Tobias Flygar.

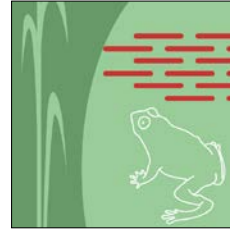
9 Grundvatten av god kvalitet

”Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.”

10 Hav i balans samt levande kust och skärgård

”Västerhavet och Östersjön ska ha en långsiktigt hållbar produktionsförmåga och den biologiska mångfalden ska bevaras. Kust och skärgård ska ha en hög grad av biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Näringar, rekreation och annat nyttjande av hav, kust och skärgård ska bedrivas så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.”
Miljökvalitetsmålet är inte aktuellt för Hörby.

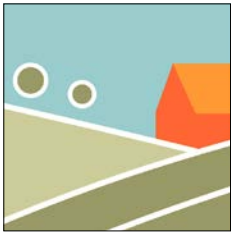
11 Myllrande våtmarker

”Våtmarkernas ekologiska och vattenbushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden”

12 Levande skogar

”Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.”

13 Ett rikt odlingslandskap

”Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.”

14 Storslagen fjällmiljö

”Fjällen ska ha en hög grad av ursprunglighet vad gäller biologisk mångfald, upplevelsevärden samt natur- och kulturvärden. Verksamheter i fjällen ska bedrivas med hänsyn till dessa värden och så att en hållbar utveckling främjas. Särskilt värdefulla områden ska skyddas mot ingrepp och andra störningar.”
Miljökvalitetsmålet är inte aktuellt för Hörby.

15 God bebyggd miljö

”Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.”

16 Ett rikt växt- och djurliv

”Den biologiska mångfalden ska bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystemen samt deras funktioner och processer ska värnas. Arter ska kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor ska ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.”

Lokala målområden för Hörby kommun

Kommunfullmäktige antog *Hörby kommuns lokala miljömålsprogram* 2015-12-14. Miljömålsprogrammet omfattar en bakgrundsdel som beskriver de nationella miljökvalitetsmål som berör Hörby kommun samt nulägesanalyser för fem målområden i kommunen:

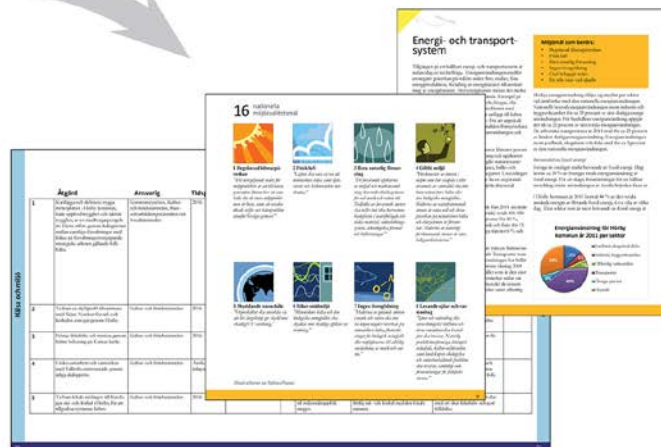
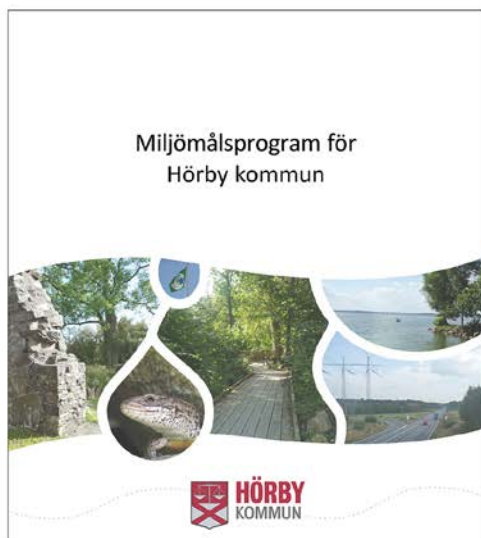
- *Energi- och transportsystem*
- *Hälsa och miljö*
- *Hushållning med mark- och vattenresurser*
- *Natur- och kulturvården*
- *Konsumtion och avfall*

Målområdena representerar flera nationella miljökvalitetsmål och gör det enklare för kommunen att arbeta med dessa på en lokal nivå.

Utifrån nulägesanalyserna har olika åtgärder arbetats fram som finns samlade i en åtgärdsstrategi. Åtgärdena är uppdelade efter de fem målområdena. Programmet innehåller även en uppföljningsplan, som återfinns i slutet av detta dokument.

Miljömålsprogrammet är kommunens styrdokument för det interna miljöarbetet. Ansvar för att åtgärdena i programmet genomförs ligger utpekad på varje nämnd.

Hörby kommuns miljömålsprogram i sin helhet finns publicerat på Hörby kommuns hemsida: www.horby.se

Överblick av resultat

Aktuella åtgärder 2017

Under 2017 hade Hörby kommun totalt 33 åtgärder att arbeta med. Vissa av åtgärderna berör flera av nämnderna varav flera nämnder hålls ansvariga. Detta innebär att åtgärden återkommer hos utpekade nämnder.

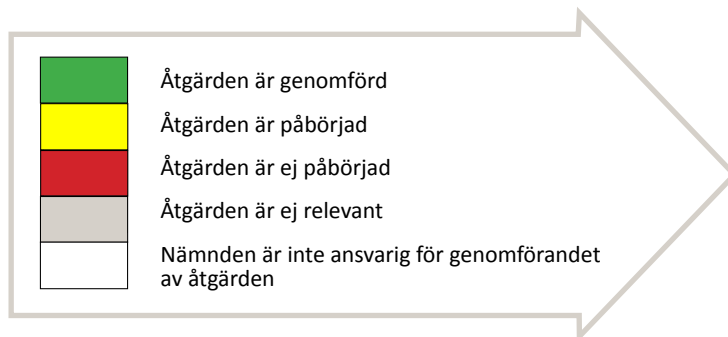
Åtgärderna finns sammanställda i kommunens bokslut för 2017.

Åtgärder per nämnd

- Kommunstyrelsen: **15** åtgärder, varav 3 åtgärder faller bort då de ej är relevanta
- Byggnadsnämnden: **8** åtgärder, varav 3 åtgärder faller bort då de ej är relevanta
- Barn- och utbildningsnämnden: **7** åtgärder, varav 1 åtgärd faller bort då den ej är relevant
- Kultur- och fritidsnämnden: **8** åtgärder, varav 1 åtgärd faller bort då den ej är relevant
- Miljönämnden: **12** åtgärder, varav 3 åtgärder faller bort då de ej är relevanta
- Socialnämnden: **6** åtgärder
- Tekniska nämnden: **16** åtgärder, varav 1 åtgärd faller bort då den ej är relevant

På nästa sida redovisas en övergripande matris över åtgärdernas genomförande. Färgsättningen i matrisen redovisar om åtgärden är genomförd, påbörjad eller ej påbörjad. I vissa fall finns det åtgärder som nämnden är ansvarig för men som i år ej är relevant. Detta gäller huvudsakligen åtgärder som handlar om nämnden äger fordon eller om nämnden är hyresgäst/fastighetsägare, vilket kan variera över åren.

De olika nämndernas åtgärder finns detaljerat redovisade under respektive nämnds kapitel i detta dokument.

Målområde: Energi- och transportsystem							
Åtgärd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN
5	Green						
6	Yellow						
7					Green		
8	Yellow	Grey	Grey	Green	Grey	Yellow	Yellow
9	Red	Green	Green	Yellow	Green	Yellow	Green

Målområde: Hälsa och miljö							
Åtgärd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN
4				Green			
9	Red						
10	Green						
11							Green
12							Green

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser							
Åtgärd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN
2	Yellow						
4					Green		
5					Yellow		
6	Red	Green	Green	Green	Green	Green	Green
7					Green		

Målområde: Natur- och kulturvärden							
Åtgärd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN
1				Red			
2					Yellow		

Målområde: Konsumtion och avfall							
Åtgärd	KS	BN	BUN	KFN	MN	SN	TN
4	Yellow	Grey	Yellow	Yellow	Grey	Yellow	Green
5							Green
6							Red
7					Green		
8		Red					
9							Red
10							Green
12	Yellow						
13	Yellow	Green	Green	Green	Green	Green	Yellow
14		Grey	Yellow	Grey	Grey	Yellow	Red
15			Yellow				
16							Grey
17		Grey					Green
18		Grey					Yellow
19			Green				
20	Yellow						Green

Totalt 33 åtgärder

Övergripande analys av resultatet

Aktuella åtgärder 2017

Kommunen arbetar med och genomför miljömålsåtgärderna

Det hände mycket inom åtgärderna för miljömålsprogrammet 2016 och ännu mer har hänt under 2017. Detta är ett mycket glädjande resultat. Övergripande ser vi av resultatet att kommunen internt arbetar med och genomför flera av åtgärderna samt planerar för att genomföra de åtgärder som ännu inte är påbörjade. Miljömålsuppföljningen 2017 visar att nära hälften av åtgärderna är genomförda, en tredjedel av åtgärderna är påbörjade och endast ett fåtal av åtgärderna är ej påbörjade. Detta kan jämföras med föregående års uppföljning då ett fåtal av åtgärderna var genomförda, majoriteten var påbörjade och cirka en fjärdedel av åtgärderna ej var påbörjade.

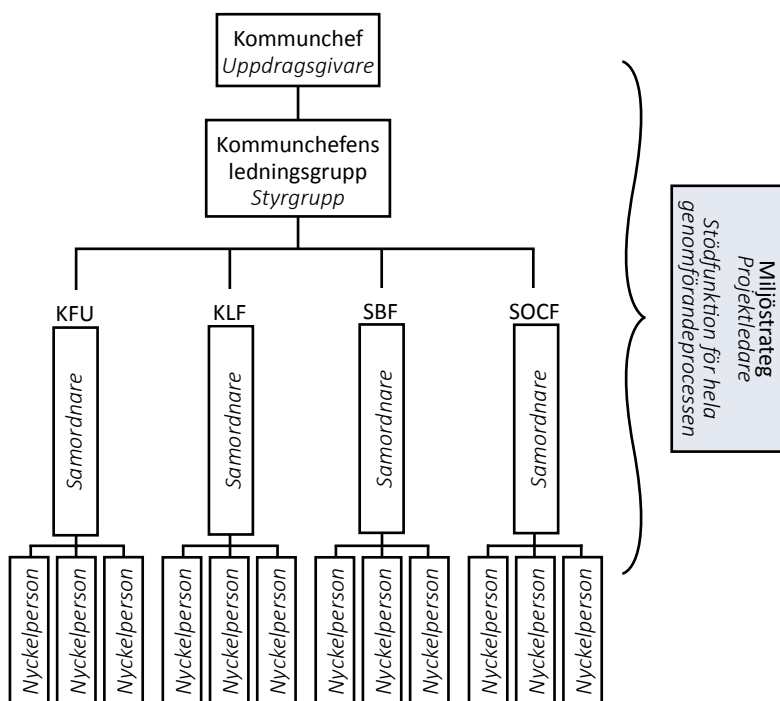
Det är viktigt att ha med sig att åtskilliga av åtgärderna har sträckt sig eller sträcker sig över flera år och att genomförandet av åtgärderna i de flesta fallen har delats upp i flera steg, därmed registreras åtgärden som påbörjad.

Sammanfattningsvis har fler miljömålsåtgärder genomförts under 2017 än 2016 och färre åtgärder är ej påbörjade. Dock har antalet åtgärder som ej är relevanta ökat under 2017 vilket kan var en indikation på en översyn och en aktualisering behövs av miljömålsåtgärderna.

Implementering och ansvar

I rapporten redovisas varje nämnds resultat separat trots att vissa av åtgärderna berör många nämnder. Detta innebär att en åtgärd kan ha flera resultat beroende på vad nämnderna har svarat.

En av de stora utmaningarna som kommunen har haft och som kommunen fortfarande har är det interna implementeringsarbetet av åtgärdsstrategin, d.v.s. vilka åtgärder som nämnderna ska arbeta med. Detta innebär att åtgärderna behöver planeras in i verksamhetsplaner, såväl interna för verksamheten men även inom de politiska verksamhetsplanerna.

Organisationskiss över den interna miljömålsorganisationen.

Resultatet vid god implementering blir att åtgärdsarbetet blir välkänt och en del av det vardagliga arbetet. God implementering av åtgärdsstrategin underlättar även planering av kommande åtgärder och framåt i tiden. För att kommunen ska uppnå en god implementering krävs det att den interna miljömålsorganisationens arbete är spritt till flera personer, enligt organisationsskissen till vänster. Ett bra miljömålsarbete kräver en stabil intern miljömålsorganisation där arbetet är välkänt, från de centrala delarna av kommunen ut till gräsrotsnivån inom kommunens verksamheter.

Bryta ner åtgärderna i fler steg

Är åtgärderna för svåra i behöver de brytas ner i fler steg. Ett bra exempel på en åtgärd som kommunen har arbetat med är säkerställandet av att kommunens avfall hanteras på rätt sätt, åtgärd 4 under målområdet *Konsumtion och avfall*. Denna åtgärd behöver brytas ner i flera led varav det första ledet är att se över vilka roller kommunen som organisation har, som verksamhet, hyresgäst, som avfallsproducent samt rollen som fastighetsägare, och de skyldigheter fastighetsägaren har gentemot mot hyresgästen. Åtgärden kopplas till EU's avfallshierarki och berör de översta stegen på avfallstrappan: Förebygga, återbruka och återvinna. Resterande steg, energiutvinning och deponering, ligger utanför kommunens ansvar i denna åtgärd. För att åtgärden ska vara genomförd behöver vi först ta reda på hur nuläget ser ut för våra fastigheter och behovet hos våra hyresgäster. Finns det möjlighet

att källsortera inomhus? Detta ansvar ligger hos hyresgästen att säkerställa. Finns det kärll att ta emot de olika fraktionerna utanför byggnaden? Ansvaret ligger hos fastighetsägaren gentemot hyresgästen att erbjuda fastighetsnära insamling av avfallet. Ett första steg i arbetet med genomförandet av åtgärden är att göra en inventering över hur kommunen hanterar avfallet som ska sorteras samt hur man kan minimera och förebygga avfallet. Att bryta ner åtgärderna är något att ha i åtanke inför kommande revideringar av åtgärdsstrategin.

Mer samverkan

För att nå flera av åtgärderna krävs mer samverkan. Samverkan mellan förvaltningar, inom förvaltningarna och med andra kommuner. Dessutom är det viktigt att de som arbetar med frågorna har mandat att arbeta med åtgärderna.

Aktualisering och revidering av åtgärderna

Under 2018 kommer åtgärdsstrategin att ses över, aktualiseras och revideras. Detta kommer att bli ett omfattande arbete då nya åtgärder kommer att arbetas fram tillsammans med samtliga verksamheter. Vid framtagande av nya åtgärder är det viktigt att det finns en bred representation från samtliga förvaltningar. En bra åtgärd är en åtgärd som det i nuläget redan planeras för.

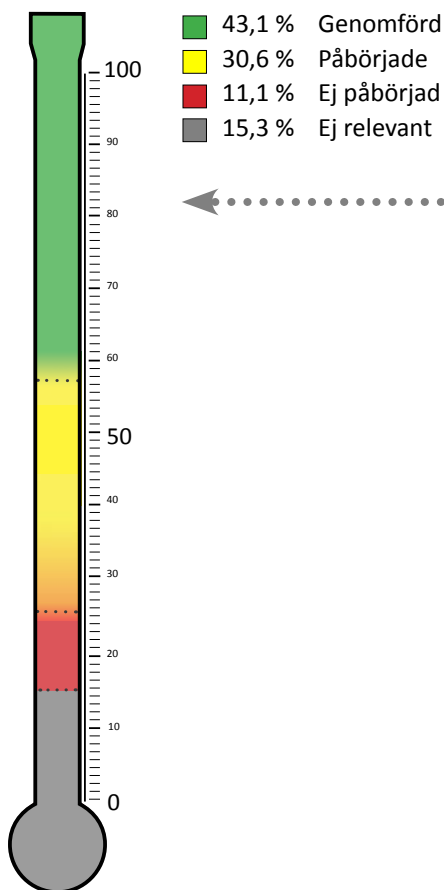
Miljömålsbarometern

Ett visuellt verktyg

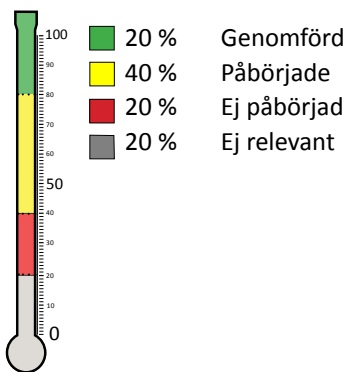
Miljömålsbarometern är ett visuellt verktyg för att följa upp genomförandet av åtgärdsstrategin. Miljömålsbarometern visar resultatet i procent och därmed kan kommunens nämnder jämföras med varandra.

Varje nämnds miljömålsbarometer finns utförligt redovisad under respektive nämnds kapitel i detta dokument.

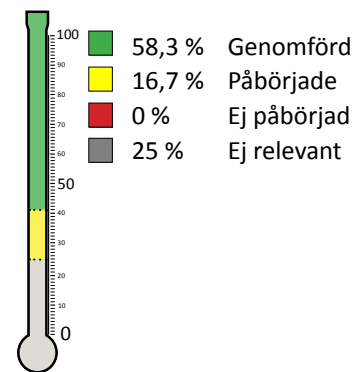
Kommunens samlade miljöbarometer

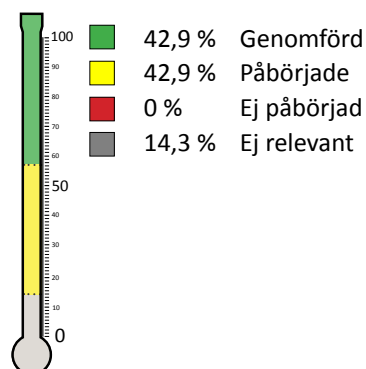
Kommunstyrelsen

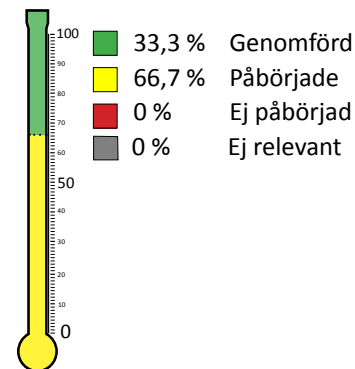
Miljönämnden

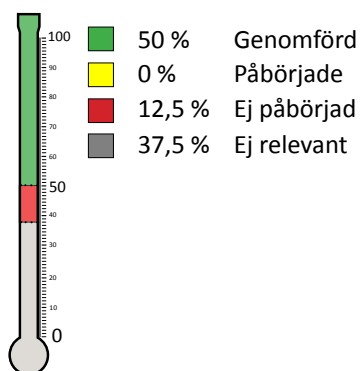
Barn- och utbildningsnämnden

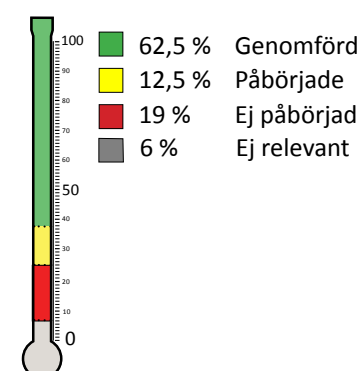
Socialnämnden

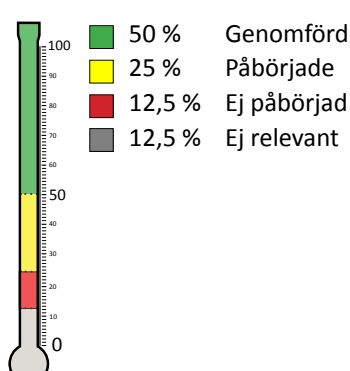
Byggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Resultat

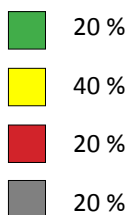
Kommunstyrelsen

Aktuella åtgärder 2017

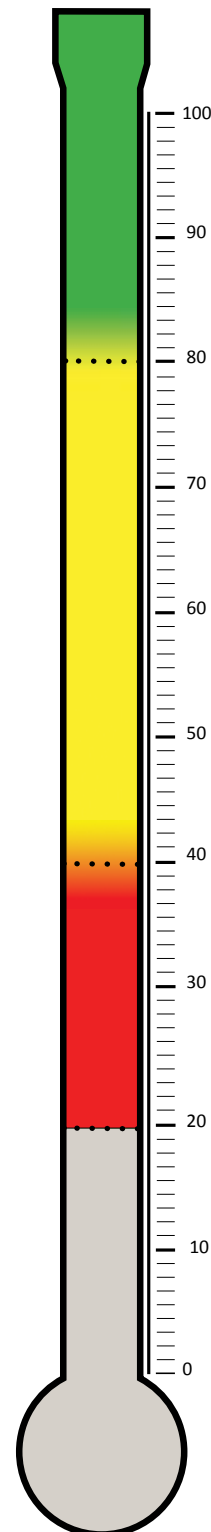
Under 2017 hade kommunstyrelsen 15 åtgärder att genomföra. Av dessa åtgärder föll tre bort på grund av att de ej var relevanta. Tre av kommunstyrelsens åtgärder är genomförda, sex av åtgärdena är påbörjade och endast tre åtgärder är inte påbörjade. Resultatet av kommunstyrelsens arbete med miljömålsåtgärdena 2017 är betydligt bättre än föregående år då ingen av kommunstyrelsens åtgärder var genomförda. Detta beror huvudsakligen på att flera av åtgärdena var större projekt som sträcker sig över flera år vilket kräver mer tid och resurser. Flera av dessa projekt har antingen påbörjats eller genomförts under 2017.

Planerade åtgärder 2018

Kommunstyrelsen har 8 planerade åtgärder att genomföra under 2018. Åtgärdena för 2018 markeras med 🌻 i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
5	Hörby kommun ska verka för att förutsättningar finns för utomstående intressenter att etablera biogastankställe samt laddstolpar för elbilar i kommunen.		Åtgärden är genomförd då det under 2017 har uppförts biogastankställe samt laddstolpar för elfordon i kommunen.
6	Utredning om samordnad varudistribuering i samverkan med övriga kommuner för att minska klimatpåverkan till och från kommunens verksamheter.		Åtgärden är påbörjad. Hörby kommun deltar i ett projekt om gemensam varudistribution som leds av Länsstyrelsen.
8	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. * Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är påbörjad. Under 2017 byttes 13 st fordon ut. Kommunen har även tagit ett inriktningsbeslut att ställa om en del av fordonsflottan till gas.
9	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten. *		Åtgärden är ej påbörjad då ingen från kommunledningskontoret deltog i ECO-driving 2017.

Målområde: Hälsa och miljö

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
9	Framtagande av underlag till en Matstrategi för Hörby kommun som visar vägen till bättre folkhälsa, bättre miljö och ökad näringslivskraft för livsmedelsproduktion.		Åtgärden är ej påbörjad. Måltidsorganisationen har under 2017 genomgått en större omorganisation samt byte av ledning. Ny måltidspolicy samt mål och vision är i startfas.
10	Antagande av ANDT-plan (Alkohol-, narkotika-, doping- och tobaksplan) för alla kommunala verksamheter.		Åtgärden är genomförd. Rökpolicy och policy mot alkohol och droger finns.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
2	Kartläggning och plan för skötsel av kommunalt ägd skog och jordbruksmark.		Åtgärden är påbörjad.
6	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas. *		Åtgärden är ej påbörjad. Sill och lax serverades på julbordet, oklart om fisken som serverades var rödlistad eller ej.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är påbörjad. Möjligheten till källsortering, 8 fraktioner, har påbörjats. Rutiner för omhändertagande av elektronikavfall av respektive fastighetskontor undersöks.
12	Framtagande av upphandlingspolicy för elektronik där miljöaspekter gällande inköp, underhåll, drift och anläggning ska vara med.		Åtgärden är påbörjad. Framtagande av en ny inköpspolicy planeras påbörjas under 2018, dock ej endast för elektronik utan all upphandling.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Respektive nämnd ansvarar själv för sina upphandlingar. En ny upphandlingspolicy, innefattande rutiner bland annat gällande miljö-, energi- och sociala krav vid upphandling planeras att tas fram under 2018.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej relevant.
17 *	Ställa kompetenskrav inom avfallslagstiftningen på den som ska inventera byggnaden inför rivning.		Åtgärden är inte relevant då den enligt tekniska nämndens reglemente är en åtgärd som ligger under tekniska nämnden och inte kommunstyrelsen.
18 *	Ställa krav på hanteringen av bygg- och rivningsavfallet i upphandlingen och följa upp att kraven efterlevs.		Åtgärden är inte relevant då den enligt tekniska nämndens reglemente är en åtgärd som ligger under tekniska nämnden och inte kommunstyrelsen.
20 *	De miljöbästa åtgärdsalternativen, som till exempel behandling och återvinning av förorenade massor, ska utredas och övervägas i samband med sanerings- och efterbehandlingsprojekt.		Åtgärden är genomförd. I samband med Bas-P B görs en bedömning.

Foto: Caroline Kroeker

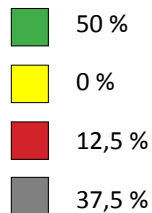
Byggnadsnämnden

Aktuella åtgärder 2017

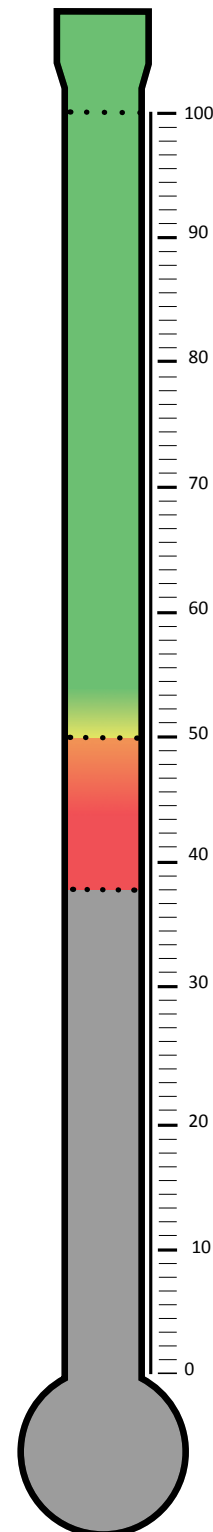
Under 2017 hade byggnadsnämnden åtta åtgärder att genomföra. Av dessa åtta åtgärder var tre ej relevanta då byggnadsnämnden varken äger eller hyr de fastigheter eller fordon som dessa åtgärder handlar om. Fyra av åtgärderna är genomförda och en har ej påbörjats.

Planerade åtgärder 2018

Byggnadsnämnden har sex planerade åtgärder att genomföra under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med * i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är inte relevant då byggnadsnämnden inte äger eller leasar några personbilar/lätta lastbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är genomförd.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är ej relevant då byggnadsnämnden inte är hyresgäst eller fastighetsägare.
8	Genom årliga dialogmöten med bland annat fysiska planerare och Uppföljningsgruppen ska avfallsplaneringen samordnas med annan samhällsplanering.		Åtgärden är ej påbörjad. MERAB höll i flera dialogmöten under 2016 där berörda respresentanter var närvarande. Inga dialogmöten har genomförts under 2017.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Byggnadsnämnden har endast genomfört upphandlingar där kraven inte varit relevanta.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej relevant då byggnadsnämnden inte är hyresgäst eller fastighetsägare.
19 *	Bedriva tillsyn över hanteringen av bygg- och rivningsavfall och skapa rutiner så att miljöförvaltningen informeras vid inventeringen och när rivningen påbörjas.		Åtgärden är genomförd.

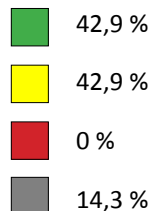
Barn- och utbildningsnämnden

Aktuella åtgärder 2017

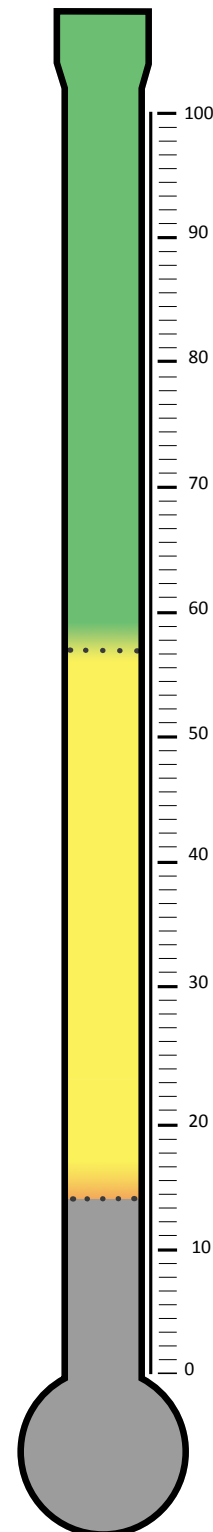
Under 2017 hade barn- och utbildningsnämnden sju åtgärder att genomföra. Av dessa sju åtgärder var en ej relevant då nämnden inte äger eller leasar fordon som denna åtgärd handlar om. Tre av nämndens åtgärder är genomförda och tre av åtgärderna har påbörjats. Barn- och utbildningsnämnden har därmed påbörjat eller genomfört alla åtgärder under 2017.

Planerade åtgärder 2018

Barn- och utbildningsnämnden har sex planerade åtgärder att arbeta med under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med * i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är inte relevant då barn - och utbildningsnämnden inte äger/leasar några personbilar/ lätta lastbilar.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är genomförd. En förskolechef har deltagit i ECO-driving.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. Ledamöterna i BUN har informerats om rödlistad fisk och samma information har lämnats i förvaltningens ledningsgrupp för vidare spridning ut i verksamheterna.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är påbörjad. Diskussion pågår med fastighetsägare för att säkerställa stipulerad avfallshantering inom de olika verksamheterna.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. BUN har via Lunds upphandlingsenhet genomfört en upphandling för en ny skolbuss. Förekommande miljökrav har varit en viktig parameter i upphandlingen
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshandlingen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är påbörjad. Diskussion pågår med fastighetsägare för att säkerställa stipulerad avfallshantering inom de olika verksamheterna.
15 *	Inom ramen för varje skolas systematiska kvalitetsarbete hanteras uppföljningen av lokala miljömål/miljöarbeten.		Skolor som har lokala miljömål redovisar uppföljningen av sina lokala miljömål i sitt systematiska kvalitetsarbete. Detta är ett första led i skolans miljömålsarbete.

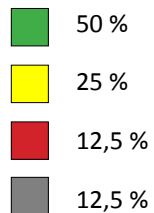
Kultur- och fritidsnämnden

Aktuella åtgärder 2017

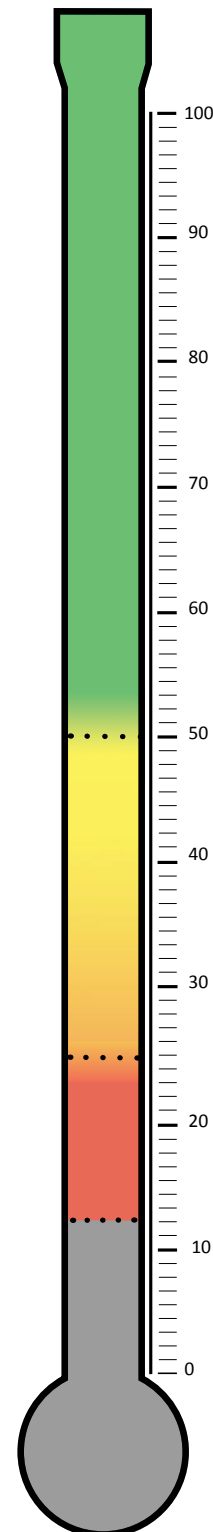
Under 2017 hade kultur- och fritidsnämnden åtta åtgärder att genomföra. Av dessa åtta åtgärder var en ej relevant då man från förvaltningens sida upplever att avfallshanteringen fungerar i verksamheterna. Fyra av nämndens åtgärder är genomförda, två av åtgärderna har påbörjats och en av åtgärderna har ej påbörjats.

Planerade åtgärder 2018

Kultur- och fritidsnämnden har sju planerade åtgärder att arbeta med under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med 🌟 i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. En ny bokbuss har införskaffats under året.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är påbörjad.

Målområde: Hälsa och miljö

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4 *	Utöka samarbete och samverka med Fulltofta strövområde genom årliga dialogmöte.		Åtgärden är genomförd. Årliga dialogmöten genomförs.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. Ledamöterna i KFN har informerats om rödlistad fisk och samma information har lämnats i förvaltningens ledningsgrupp för vidare spridning ut i verksamheterna.

Målområde: Natur- och kulturvärden

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
1 *	Framtagande av kulturmiljöplan.		Åtgärden är ej påbörjad. Åtgärden är planerad att genomföras 2019-2021. Det är viktigt att arbetet med kulturmiljöplanen sker i samarbete med Samhällsbyggnadsförvaltningen då planen berörs av båda förvaltningarna.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är påbörjad. Verksamheten jobbar kontinuerligt med åtgärden.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Förvaltningen följer kommunens upphandlingspolicy.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej relevant.

Miljönämnden

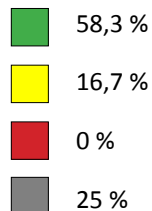
Aktuella åtgärder 2017

Under 2017 hade miljönämnden 12 åtgärder att genomföra. Av dessa 12 åtgärder var tre ej relevanta då miljönämnden varken äger eller hyr fastigheter som dessa åtgärder handlar om. Sju av åtgärderna är genomförda och två av åtgärderna har påbörjats. Miljönämnden har därmed påbörjat eller genomfört alla åtgärder under 2017.

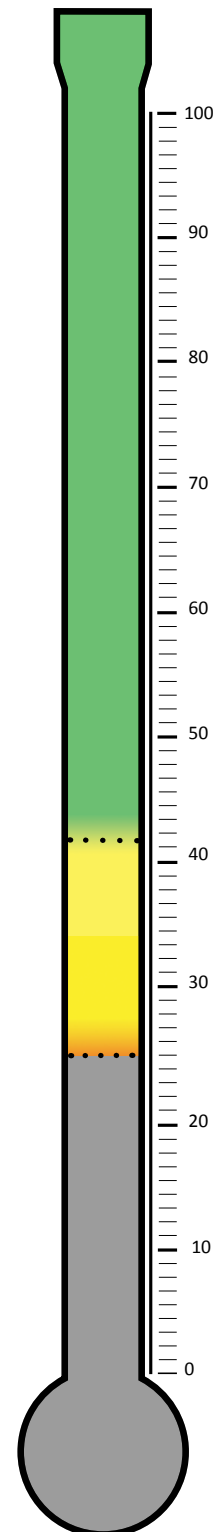
Planerade åtgärder 2018

Miljönämnden har tio planerade åtgärder att arbeta med under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med *

i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
7	Energitillsyn på företag och lantbruk enligt PROEFF 3:s framtagna checklista. *		Åtgärden är genomförd. Samtliga C-verksamheter har fått tillsyn enligt Proeff. Tillsyn med koppling till energi fortsätter i andra projekt
8	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar. *		Åtgärden är ej relevant då miljönämnden inte äger några bilar.
9	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten. *		Åtgärden är genomförd.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Vid tillsyn av enskilda avlopp ska krav på åtgärder ställas på anläggningar som inte uppfyller dagens krav på rening. *		Åtgärden är genomförd. Arbetet med enskilda avlopp pågår kontinuerligt. Miljönämnden har under året påbörjat ett nytt arbetssätt där man systematiskt går igenom alla enskilda avlopp och ställer krav på åtgärder när de inte uppfyller dagens krav på rening.
5	Vid alla inspektioner, gällande lantbruk, ska information om kadmium lämnas. *		Åtgärden är påbörjad. Informationsbroschyren är uppdaterad. Har delats ut till mindre lantbruk vid tillsyn, större lantbruk har fått den tidigare.
6	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas. *		Åtgärden är genomförd.
7	Inventering av förorenad mark inom pågående verksamheter. *		Åtgärden är genomförd. Invetering har utförts på aktuella verksamheter när det varit lämpligt med hänsyn till inspektionens innehåll i övrigt.

Målområde: Natur- och kulturvärden

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
2 *	Revidering av naturvårdsplan.		Revidering av naturvårdsplan är påbörjad. Upphandling av konsult för bl.a. revidering, analys, gränsdragning och uppdatering av objekt i gällande naturvårdsplan genomfördes under 2017. Naturcentrum, som vann upphandlingen, har satt igång med arbetet och kommer under växtsäsongen 2018 inventera vissa objekt och även titta på några nya som hittats under analysen.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är ej relevant då miljönämnden inte är hyresgäst eller fastighetsägare.
7	Information till byggherren i syfte att öka källsortering på byggarbetsplatsen.		Åtgärden är genomförd. Broschyr har tagits fram som kan lämnas i samband med lov. Inspektioner utförs när det är lämpligt.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Miljönämnden har endast genomfört upphandlingar där kraven inte varit relevanta.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshandlingen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej relevant då miljönämnden inte är hyresgäst eller fastighetsägare.

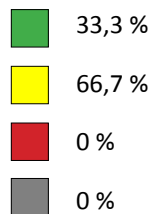
Socialnämnden

Aktuella åtgärder 2017

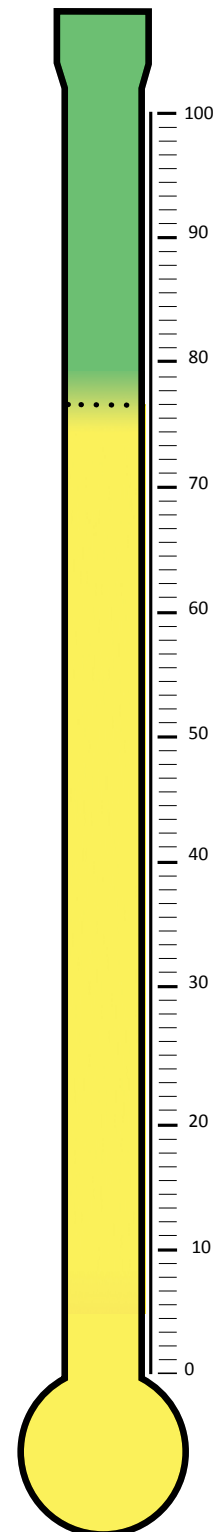
Under 2017 hade socialnämnden sex åtgärder att genomföra. Två av nämndens åtgärder är genomförda och fyra av åtgärderna har påbörjats. Socialnämnden har därmed påbörjat eller genomfört alla åtgärder under 2017

Planerade åtgärder 2018

Socialnämnden har fem planerade åtgärder att arbeta med under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med * i resultatet. Inga nya åtgärder har tillkommit. Måltidsverksamhetens (kostenhetens) åtgärder har flyttats från socialnämnden till tekniska nämnden.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är påbörjad, elcyklar används inom hemtjänsten i tätorten.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är påbörjad, utbildning i Eco-driving pågår.

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är påbörjad. Avfallssortering i 8 fackstunna på börjad.
13 *	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är genomförd. Gällande policys och regelverk följs.
14 *	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är påbörjad. Önskemål om möjlighet till avfallssortering har framförts. Dock ännu ej tillgängligt på alla arbetsplatser.

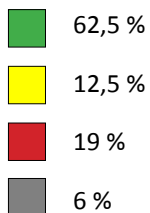
Tekniska nämnden

Aktuella åtgärder 2017

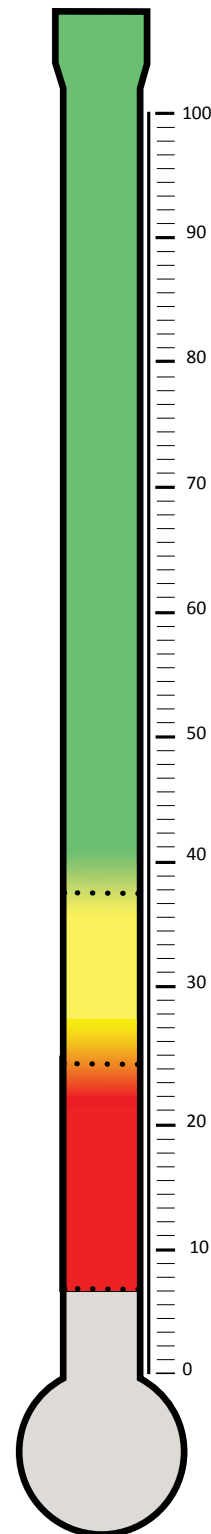
Under 2017 hade tekniska nämnden 16 åtgärder att genomföra. Av dessa 16 åtgärder faller en bort då inga större upphandlingar har skett under året. Tio av nämndens åtgärder är genomförda, två av åtgärderna har påbörjats och tre av åtgärderna har ej påbörjats.

Planerade åtgärder 2018

Tekniska nämnden har elva planerade åtgärder att arbeta med under 2018. Åtgärderna för 2018 markeras med * i resultatet. Nya åtgärder har tillkommit i och med att måltidsverksamhetens åtgärder har flyttats från socialnämnden till tekniska nämnden.

Genomförd
Påbörjade
Ej påbörjad
Ej relevant

Målområde: Energi- och transportsystem

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
8 *	Arbeta för minskad bränsleförbrukning genom kontinuerlig förbättring av kommunens fordonspark. Åtgärden gäller personbilar och lätta lastbilar.		Åtgärden är genomförd. Fordonsparken byts ut enligt fordonsplan och investeringsmedel.
9 *	Årlig utbildning av ECO-driving för personer som kör mycket i tjänsten.		Åtgärden är genomförd. All dagtidspersonal som använder fordon i tjänsten har genomgått ECO-Driving under 2017 (Räddningstjänsten). Pga omorganisation har detta inte varit prioriterat under 2017 för måltidsverksamheten. Utbildning är genomförd med nuvarande tekniker. Nyanställda och återkommande utbildning planeras årligen för Fastighetsavdelningen.

Målområde: Hälsa och miljö

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
11 *	Vid utbyggnad eller upprustning av gång- och cykelvägar ska gällande trafikplan beaktas.		Åtgärden är genomförd.
12 *	Redovisning om ekologiska livsmedelsinköp i skola och omsorg uppfyller fastställda mål i kostpolitiskt program eller liknande dokument.		Åtgärden är genomförd. De mål som ligger är ett ekomål på 25%. Detta mål är inte uppdaterat. Nuvarande ekoprocent i kommunens totala livsmedelsinköp är på 33,4%. Nya mål skall sättas under 2018

Målområde: Hushållning med mark- och vattenresurser

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
6 *	Ingen rödlistad fisk i kommunala verksamheter, varken servera själv eller beställas.		Åtgärden är genomförd. Ny måltidschef genomför upphandling där detta krav finns med.

Målområde: Konsumtion och avfall

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
4	Kommuner och kommunala bolag ska säkerställa och dokumentera att allt avfall tas om hand på rätt sätt.		Åtgärden är genomförd. Allt miljöfarligt avfall skickas med Sysav och dokumenteras. Avfallet från måltidsverksamheten följer kommunens avtal med Merab. Översyn av rutiner för uppsamling av avfall i samband med uppdatering av vår objektslista för fastigheter sker.
5	Framtagande av handlingsplan mot nedskräpning i kommunerna.		Åtgärden är genomförd. En plan för nedskräpning antogs 2015-12-17 i Tekniska nämnden. Planen behöver dock förnyas då den slutar att gälla 2018.
6	Framtagande av handlingsplan för att minska matsvinnet i kommunala verksamheter.		Åtgärden är ej påbörjad. Pga omorganisation har inga matsvinnsmätningar utförts. Dessa kommer påbörjas under våren 2018 för att få ett underlag för åtgärder.
9	En kampanj årligen för att minska matsvinnet, som riktar sig mot olika aktörer såsom restauranger, butiker, storkök och privathushåll.		Åtgärden är ej påbörjad. Inga kampanjer har utförts under året.
10	Räddningstjänsten kontrollerar i samband med tillsyn att övriga verksamhetsutövare med avfallslager utfört riskbedömningar.		Åtgärden är genomförd. I samband med brandtillsyn görs en kontroll att riskbedömning är gjord för avfallslager.
13	Vid offentlig upphandling ska gällande upphandlingspolicy följas, särskilt ska miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas.		Åtgärden är påbörjad. Då det inte alltid är möjligt och relevant att ställa miljö- energi- och sociala krav bör målet revideras till följande; Vid offentlig upphandling, ska gällande upphandlingspolicy följas. Där så är relevant och möjligt, ska särskilt miljö-, energi- och sociala krav uppmärksammas. Främst ska nationella miljö-, energi- och sociala krav användas (Upphandlingsmyndighetens kriterier)
14	Punktinsatser av information från MERAB där avfallshanteringen inom kommunala verksamheter inte fungerar.		Åtgärden är ej påbörjad. Kommer ses över i samband med inventering av objekten.

	Åtgärd	Utfall	Kommentar
16 *	Fler mindre livsmedelsupphandlingar för att möjliggöra att mindre livsmedelsföretag kan delta vid upphandling.		Åtgärden är ej relevant. I samband med upphandling står det varje producent fritt att lämna anbud. Inga större upphandlingar har skett under året vilket innebär att inga mindre aktörer lämnat anbud.
17 *	Ställa kompetenskrav inom avfallslagstiftningen på den som ska inventera byggnaden inför rivning.		Åtgärden är genomförd. I samband med Bas-P ingår kontroll av avfallshantering.
18 *	Ställa krav på hanteringen av bygg- och rivningsavfallet i upphandlingen och följa upp att kraven efterlevs.		Åtgärden är påbörjad. Anbudsgivaren ska ha ett systematiskt miljö- och kvalitetsledningsarbete med dokumenterade rutiner och ledningsstruktur (Fastighet).
20 *	De miljöbästa åtgärdsalternativen, som till exempel behandling och återvinning av förorenade massor, ska utredas och övervägas i samband med sanerings- och efterbehandlingsprojekt.		Åtgärden är genomförd. I samband med Bas-P B görs en bedömning.

Uppföljningsplan

Uppföljning av miljömålsprogrammets åtgärder är en viktig faktor för att miljömålen ska nås. Genom uppföljningen konstateras om de utförda åtgärderna ger ett tillräckligt bra resultat eller om ytterligare resurser behöver sättas in för att nå målen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att en årlig uppföljning av åtgärderna sammanställs i samband med kommunens bokslut.

Rutiner och riktlinjer för uppföljningsarbetet arbetas in i kommunens riktlinjer för bokslutsarbetet.

